

Transformacja cyfrowa budownictwa – projekty Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego

Digital transformation of the construction industry - projects made by the General
Office of Building Control

mgr Dorota Cabańska
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego

Streszczenie:

Dynamiczny rozwój rynku usług cyfrowych sprawił, że na zmiany w procesie budowlanym inwestorzy i projektanci czekali z utęsknieniem już od dłuższego czasu. W 2020 r. w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego rozpoczął się proces cyfryzacji procedur budowlanych w ramach serwisu e-Budownictwo. Równolegle trwały prace nad innymi platformami dedykowanymi obywatelom oraz urzędnikom m.in. Centralną Ewidencją Emisyjności Budynków – CEEB. Branża budowlana przyzwyczajona do zmieniającego się otoczenia prawnego i nowinek technologicznych, szybko podjęła wyzwanie i dostosowała się do zmian. Obecnie zarówno e-Budownictwo, jak i CEEB odnotowują kolejne rekordy odsłon, a serwisy dalej rozwijają się.

Abstract:

The dynamic development of the digital services market has made investors and designers longing for changes in the construction process for a long time. In 2020, the General Office of Building Control began the process of digitising construction procedures within the e-Budownictwo service. In parallel, work was underway on other platforms dedicated to citizens and officials, including the Central Register of Building Emissions - CEEB. The construction industry, accustomed to the changing legal environment and technological novelties, quickly took up the challenge and adapted to the changes. Currently, both e-Budownictwo and CEEB record consecutive page views, and the services continue to develop.

Słowa kluczowe: cyfryzacja, budownictwo, proces inwestycyjny, smog, emisja

Keywords: digitalization, construction, investment proces, smog, emisions

1. Wprowadzenie

Cyfryzacja upraszcza i przyspiesza procedury administracyjne związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji. Jest to ułatwienie nie tylko dla inwestorów, lecz także architektów i inżynierów.

2 sierpnia 2020 r. ruszył, jako pierwszy z serii, serwis e-Budownictwo - rządowa aplikacja do składania wniosków w procesie budowlanym. W serwisie zamieszczonych było pierwszych 10 formularzy dotyczących wybranych procedur budowlanych. W pierwszej fazie po uruchomieniu serwis służył inwestorom tylko do wypełnienia i pobrania wybranego formularza. Tak przygotowany wniosek mógł być dostarczony do organu administracji w tradycyjny papierowy sposób.

Już w pierwszym kwartale 2021 r. wprowadzone, kolejne funkcjonalności sprawiły, że można było podpisać go podpisem zaufanym lub elektronicznym i przesłać do organu administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego za pośrednictwem serwisu e-Budownictwo. Jednocześnie utrzymano dotychczasową możliwość składania dokumentów w formie papierowej. O tym, który sposób wybrać, tradycyjny czy elektroniczny, mogli decydować sami inwestorzy.

W pierwszym etapie cyfryzacji procesu inwestycyjno-budowlanego w serwisie znalazły się następujące formularze:

- zgłoszenie robót budowlanych,
- zawiadomienie o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych,
- wniosek o przeniesienie praw i obowiązków wynikających ze zgłoszenia,
- zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części,
- wniosek o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę,
- wniosek o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych,
- wniosek o pozwolenie na rozbiórkę,
- zgłoszenie rozbiórki,
- wniosek o wydanie decyzji o niezbędności wejścia do sąsiedniego budynku, lokalu lub na teren sąsiedniej nieruchomości,
- oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Statystyki popularności serwisu e-Budownictwo odnotowują ponad 7-krotny wzrost liczby użytkowników ¹. Przepisy w międzyczasie umożliwiły składanie niektórych wniosków do organów elektronicznie.

Kolejnym momentem przełomowym był lipiec tego roku, kiedy uruchomione zostały procedury składania wniosków i zgłoszeń z cyfrowym projektem budowlanym w serwisie e-Budownictwo. W samym lipcu strona miała 30 tys. użytkowników i ponad 200 tyś. odsłon. Był to prawie 3-krotny wzrost w stosunku do czerwca. W tym miesiącu serwis został rozbudowany o wiele nowych funkcjonalności. Jest bardziej intuicyjny, prosty w obsłudze i problemy w zrozumieniu, jak z niego korzystać występują bardzo rzadko. Uczestnicy procesu budowlanego szybko się dostosowują. Jeśli mają wątpliwości, jak korzystać z serwisu, sięgają po materiały informacyjne znajdujące się na stronie internetowej GUNB. Mogą także skorzystać z dedykowanego help desku.

Wprowadzając cyfryzację największy nacisk położony był na szkolenia dla urzędników. Wszystkie starostwa i urzędy wojewódzkie zostały przeszkolone online w dwóch cyklach, przed wdrażaniem nowych procedur w lutym, maju i czerwcu tego roku. W sumie odbyło się 19 szkoleń, w których uczestniczyło blisko 2 tys. osób.

Jednocześnie na jesieni 2020 r. ruszyły prace nad utworzeniem Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków CEEB, którą przewiduje przegłosowana 17 września przez Sejm, a dzień wcześniej przez Komisję Sejmową do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych oraz Komisję Infrastruktury ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw (druk nr 574).

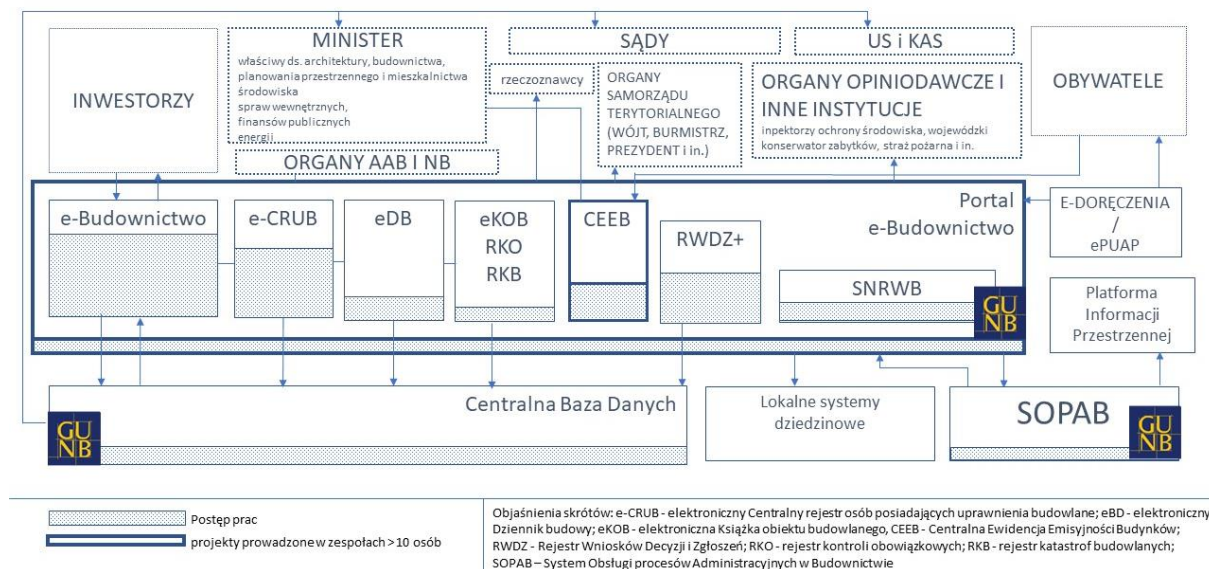
CEEB jest istotnym narzędziem wspierającym wymianę pieców, tak zwanych "kopciuchów". Budowa nowego systemu została powierzona GUNB. System ma postać elektronicznego rejestru, obsługiwanego przez aplikację dostępową w wersji mobilnej i webowej. Utworzenie

---

¹ Dane z lutego 2021 r., czyli od momentu wejścia w życie przepisów Ustawy z dn. 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa, która zmieniła Prawo budowlane.

ewidencji zostało skorelowane z wprowadzanymi zmianami w funkcjonującym programie “Stop Smog”. Aktualnie rejestr działa już od lipca 2021 r. Cały projekt rozłożony jest na lata 2020-2023.

2. e-Budownictwo

Rys. 1. Produkty będące w opracowaniu lub zrealizowane przez GUNB oraz interesariusze systemów

Liczba instytucji i osób, które są lub będą włączone w proces korzystania z rozwiązań jest bardzo duża. Planowany jest dostęp do wszystkich e-usług z poziomu portalu e-Budownictwo, gdzie znajdują się docelowo:

- Generator wniosków budowlanych, czyli aplikacja e-Budownictwo,
- e-CRUB
- e-DB
- Systemy wspierające pracę jednostek odpowiedzialnych za inspekcje i kontrole – eKOB, RKO, RKB
- CEEB
- RWDZ+
- SNRWB - system dotyczący nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych

Przygotowana w ten sposób Platforma Informacji Przestrzennej pozwoli na przełożenie informacji z portalu e-Budownictwo na mapowy sposób prezentacji, przez co będzie dostępna dla obywateli, zintegrowana z geoportalem i pozostałymi informacjami, prezentowanymi na geoportalu. W ten sposób powstanie Centralna Baza Danych i wszystkie dane gromadzone będą w jednym miejscu w GUNB.

System całkowicie scyfryzowany to taki, w którym uczestniczą zaawansowane cyfrowo JST. Na wykresie są wskazane Lokalne Systemy Dziedziczne, które będą zintegrowane z przygotowywanymi systemami, ale dla jednostek, które takich systemów nie posiadają, będzie uruchomiony projekt SOPAB – system obsługi procesów administracyjnych w budownictwie. Projekt jest na etapie ubiegania się o dofinansowanie.

2.1.1 Cel platformy e-Budownictwo

Celem platformy e-Budownictwo jest:

- podwyższenie standardu obsługi obywateli w procesie inwestycyjno-budowlanym
- uruchomienie narzędzia komunikacji z urzędem w trudnej sytuacji pandemicznej.
- udostępnienie ujednoliconych formularzy na jednej platformie – wygodnej dla użytkownika,
- oszczędność czasu dla inwestorów – załatwianie spraw bez wychodzenia z domu
- redukcja zużycia papieru w organach AAB i NB (skala to 22,5 mln. Kg (tys. ton) dla jednej procedury pozwolenia na budowę rocznie)

Cyfryzacja powinna pomóc uczestnikom procesu budowlanego w komunikacji. Serwis e-Budownictwo został zaprojektowany pod kątem rynku masowego – dla indywidualnych inwestorów i firm projektowych z segmentu MSP.

2.1.2. Pilotaż

W drugiej połowie 2020 r. wspólnie z 17 starostwami został przeprowadzony program pilotażowy serwisu e-Budownictwo. Testowany był proces przesyłania i odbierania wniosków z projektem budowlanym we współpracy z pracowniami architektonicznymi. Architekci równolegle przesyłali do urzędu wnioski w formie papierowej i elektronicznej, które były na bieżąco analizowane. Wyniki pilotażu były pozytywne.

W przeprowadzonych badaniach ankietowych prawie 90 procent badanych wskazało, że praca ze scyfryzowanymi wnioskami ułatwi im pracę, a ponad 90 procent twierdzi, że serwis e-Budownictwo będzie przydatny w codziennych obowiązkach zawodowych. W odpowiedziach na wszystkie pytania dotyczące wpływu cyfryzacji na efektywność, szybkość i łatwość wykonywania pracy, a także przydatność serwisu e-Budownictwo badani podkreślali pozytywny stosunek do proponowanego kierunku zmian.

2.1.3. 23 procedury online

W serwisie e-Budownictwo przede wszystkim można - od lipca 2021 r. - złożyć o pozwolenie na budowę i zgłoszenie z projektem budowlanym.

W sumie aktualnie można skorzystać z 23 formularzy, np. : wniosek o pozwolenie na rozbiórkę, wniosek o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę, zawiadomienie o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, czy zawiadomienie o zakończeniu budowy, a także można wygenerować oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Serwis ciągle się rozwija i wzbogaca o nowe funkcjonalności, które sukcesywnie są udostępniane w ramach platformy.

2.1.4. Popularność

W każdym kolejnym miesiącu z serwisu korzysta średnio ok. 15 000 nowych użytkowników, którzy generują ponad 150 tys. odsłon. Od początku istnienia mamy 112 342 użytkowników, którzy wygenerowali 189 700 sesji i 809 491 odsłon.

Serwis odnotował ponad 7-krotny wzrost liczby użytkowników w lutym 2021 r. , czyli od momentu wejścia w życie przepisów *Ustawy z dn. 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych*

ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa, która zmieniła Prawo budowlane i wprowadziła cyfryzację. Kolejnym momentem przełomowym był lipiec tego roku, kiedy uruchomione zostały procedury składania wniosków i zgłoszeń z cyfrowym projektem budowlanym w serwisie e-Budownictwo. W samym lipcu strona miała 30 tys. użytkowników i ponad 200 tys. odsłon. Był to prawie 3-krotny wzrost w stosunku do czerwca.

2.2. Cyfrowy projekt budowlany

Inwestorzy mają możliwość przedłożenia projektu w wersji elektronicznej. To jest rewolucja w branży projektowej. 1 lipca br. weszło w życie nowe Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego – umożliwiające przygotowanie / opracowanie projektu w postaci pliku komputerowego. Brzmi to banalnie, ale pod tym względem jesteśmy w czołówce europejskiej. Tylko chyba Dania i Szwecja wprowadziły cyfrowy projekt budowlany w obsłudze administracyjnej.

Celem cyfrowego projektu budowlanego jest uproszczenie formy dokumentu, ułatwienie pracy projektantom, inwestorom, przyśpieszenie procesu składania wniosków o pozwolenie na budowę i zgłoszeń z projektem budowlanym oraz redukcja kosztów prowadzenia działalności dla pracowni projektowych.

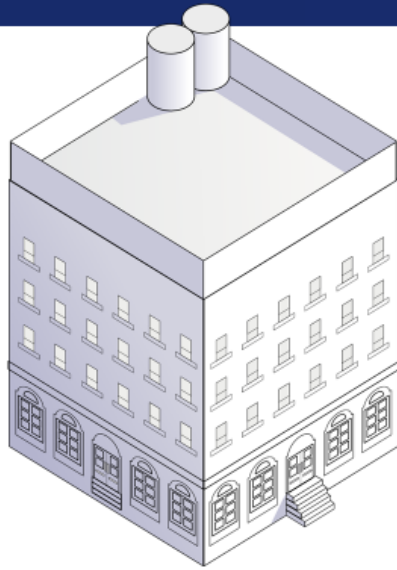
Co warto wiedzieć, to fakt, że druk dużego projektu liniowego może kosztować projektanta ponad 2000 zł. (20 tomów x 3 egzemplarze = 60 tomów , 6 tys. stron A4).

Aby uświadomić sobie z jak dużą zmianą mamy do czynienia od lipca, na wstępie należy wyjaśnić parę słów na temat tego, jak wygląda dzisiaj proces i projekt architektoniczno-budowlany składany do organów.

Inwestor składa do organu administracji architektoniczno-budowlanej 3 egzemplarze wydrukowanego na papierze i zbindowanego projektu, - 3 książki.

Inwestor, który chce po prostu wybudować dom zanoszący do starostwa 300 stron papieru A4, ale już akta sprawy wniosku o pozwolenie na budowę domu jednorodzinnego, dokumenty, które muszą być przez 10 lat przechowywane w urzędzie to 1,5 metra bieżącego, prawie 1/10 metra sześciennego objętości i ok. 60 kg

W 2020 roku złożono 375 406 wniosków o pozwolenie na budowę. Jeśli akta każdej sprawy zajmują średnio 1,5 m. bieżącego, po zsumowaniu, okaże się, że roczne zużycie papieru do obsługi tylko tej procedury w całym kraju wynosi 22,5 miliona kilogramów papieru, a objętościowo to 34 tys. metrów sześciennych.

4 kondygnacyjny budynek – tyle minimum powierzchni potrzeba dla papierowych akt w procesie inwestycyjno-budowlanym **rocznie**

Rys.2 . Przykład wielkości papierowych akt w procesie inwestycyjno-budowlanym

Gdybyśmy zebrali i ustawili te wszystkie dokumenty na działce o powierzchni 50 x 50 metrów kwadratowych powstałby 4 kondygnacyjny budynek. Jeszcze ze strychem. A to tylko roczne zapotrzebowanie – bo przecież dokumentów tych nie można zutylizować ani recyklingować. Trzeba je gdzieś przechowywać.

Przykładowe porównanie:

- Dostarczenie projektu do organu może dzisiaj kosztować od 17 do nawet 100 zł. >>>>>>> Poprzez e-Budownictwo – 0 zł.
- Czas potrzebny na drukowanie, bindowanie, kompletowanie projektu wynosi nawet 2 dni. >>>>>>>Przygotowanie i przesłanie gotowego pliku pdf do właściwego organu nie powinno zająć więcej jak pół godziny.
- Druk i oprawa 3 kopii projektu to koszt minimum 100 zł. Przy dużych projektach liniowych to ponad 2000 zł. >>>>>>> Przygotowanie i kopiowanie plików cyfrowych nie wiąże się z żadnymi kosztami dla inwestora.
- Praca zdalna. W tradycyjnej formie składania wniosków nie jest możliwa. >>>>>>>e-Budownictwo umożliwia pracę bez wychodzenia z domu.
- I kwestia ekologii. Dokumenty papierowe muszą być przechowywane, nie możemy papieru użyć ponownie. >>>>>>>>> e-Budownictwo i cyfrowy projekt budowlany może być powielany i udostępniany z minimalnym wpływem dla środowisko.

2.3 Funkcja i znaczenie dziennika budowy w procesie budowlanym

Dziennik budowy jest jednym z najważniejszych dokumentów zaliczanych do dokumentacji budowlanej. Służy on nie tylko inwestorom, ale jest też narzędziem kierownika budowy,

inspektora nadzoru inwestorskiego, a także projektanta. W dzienniku budowy zapisywane są wszystkie istotne zdarzenia, które dokumentują przebieg robót budowlanych. Może on być też stosowany jako narzędzie do przypisywania zadań innym uczestnikom budowy. Powinien być prowadzony w określony sposób i przechowywany w bezpiecznym miejscu. Niestety w praktyce czasami się to nie udaje.

2.3.1. Status prac programistycznych

Zakończona jest już budowa wersji webowej. Testowana jest wersja mobilna dla systemu Android. Rozpoczynają również prace w zakresie programowania pod IOS na iPhone'y.

Już na etapie rozpoczęcia prac programistycznych powołano grupę konsultacyjną z użytkownikami po stronie organów – z 3 województw. W grupie pracują przedstawiciele Wojewódzkich Inspektoratów Nadzoru Budowlanego i Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego.

2.3.2. Wersja webowa systemu

System oferuje prowadzenie dziennika, ale też zarządzanie procesem budowlanym. Z poziomu aplikacji można np. wyznaczać czas prowadzenia obowiązków dla kierownika budowy oraz dodawać innych uczestników procesu. Bez wizyty w urzędzie można wnioskować o wydanie dziennika budowy. Można to załatwić w kilka minut!

2.3.3. Zmiany legislacyjne.

Zmiany legislacyjne połączone są w jednym „pakiecie” z ustawą wprowadzającą e-CRUB. Zakończono konsultacji publiczne.

2.4. Standardy sporządzania dokumentacji z przeprowadzanych inspekcji i kontroli w JST

Obieg dokumentów związanych z czynnościami nadzoru budowlanego zwykle odbywa się metodą tradycyjną, czyli papierową. Ewidencje wciąż często prowadzi się w formie ksiąg.

Lata zaniedbań w tym obszarze. Brak wytycznych dotyczących sposobu prowadzenia i gromadzenia dokumentacji. Istniała możliwość prowadzenia ewidencji w postaci elektronicznej – jako opcja. Z tych względów każdy urząd samodzielnie decydował o standardzie w sposobie prowadzenia spraw.

Dane z tych ewidencji nie są dostępne publicznie online.

2.4.1. e- Książka Obiektu Budowlanego

Elektroniczna książka obiektu budowlanego będzie zakładana przez właściciela/ zarządcę po zakończeniu budowy (dokładniej: po oddaniu do użytkowania). Ma służyć gromadzeniu w jednym miejscu danych dotyczących kontroli technicznej obiektów oraz informacji o remontach, awariach i katastrofach budowlanych w obiekcie.

Od 1.01.2022 r. będzie funkcjonować dobrowolnie,

Od 1.01.2024 r. będzie obowiązkowa dla wszystkich obiektów budowlanych oddanych do użytkowania po 31.12.2023 r. (nie dotyczy: rozbudowy, nadbudowy, odbudowy),

A od 1.01.2027 r. będzie obowiązkowa dla wszystkich obiektów budowlanych, w tym dla obiektów, dla których do tego czasu książki prowadzono w postaci papierowej.

e-KOB to wgląd w historię budynku, dostęp do wiedzy dla nowych wykonawców i inwestorów, potencjalnych nabywców.

2.4.2. e-Rejestr Kontroli Obowiązkowych

RKO to system, który umożliwia wysyłanie protokołów przez terenowe organy nadzoru budowlanego do organu wyższego stopnia.

Zakończono już prace obejmujące modernizację istniejącego systemu Rejestru Kontroli Obowiązkowych RKO-2 do wersji RKO-3. Modernizacja objęła m. in. zmianę formularzy przeznaczonych do wprowadzania danych z przeprowadzanych kontroli obowiązkowych i dostosowanie wydruków generowanych z rejestru, do projektowanego nowego wzoru protokołu kontroli obowiązkowej.

2.4.3. SNRWB

System wspierający nadzór nad rynkiem wyrobów budowlanych.

Nadzór nad rynkiem wyrobów budowlanych jest jednym z ważniejszych zadań GUNB. Oferta produktów, znajdująca się na rynku budowlanym, ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego i bezpiecznego przebiegu inwestycji, a podstawowym celem działania organów nadzoru jest ochrona obywateli realizujących budowę i ich wykonawców.

2.4.4. RWDZ +

Rejestr Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń w wersji elektronicznej powstał w 2013 r. Jego celem było ułatwienie nadzorowania przez organ wyższego stopnia terminowości wydawanych decyzji o pozwoleniu na budowę poprzez gromadzenie informacji na temat zgłaszanych przez inwestorów wniosków.

Najważniejszą zmianą jest budowa interfejsu API, dzięki któremu RWDZ będzie mógł pobierać dane z innych systemów w pełni automatycznie. Będzie możliwa integracja nowego RWDZ z programem dziedzinowym do obsługi procesów budowlanych back office wykorzystywanym w starostwach powiatowych, serwisem e-Budownictwo i innymi, powstającymi w przyszłości rozwiązaniami IT.

Budowa API do Rejestru Wniosków, Decyzji i Zgłoszeń oznacza bardzo ważną zmianę dla wszystkich pracujących w organach AAB. Dzięki temu rozwiązaniu czas prowadzenia każdej danej sprawy urzędowej związanej z obsługą wniosku o pozwolenie na budowę i zgłoszenia z projektem budowlanym zostanie skrócony o kilka do nawet kilkunastu minut

Największym beneficjentem tego rozwiązania będą pracownicy organów administracji architektoniczno-budowlanej w powiatach i Urzędach Wojewódzkich, którzy w ramach swoich codziennych obowiązków wprowadzają dane inwestorów i inwestycji do systemu RWDZ.

Dzięki nowemu rozwiązaniu ilość pracy ręcznej i mechanicznej zostanie znacznie zredukowana.

3. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków – CEEB

W Polsce problem jakości powietrza jest wciąż nierozwiązany. Jak wskazują dane Głównej Inspekcji Ochrony Środowiska, określone prawem normy dla stężenia rakotwórczych pyłów przekroczone są na prawie całej powierzchni kraju.

Szkodliwe substancje powodujące smog mają największe natężenie w sezonie grzewczym, ponieważ w Polsce dominujący wpływ na jakość powietrza mają zanieczyszczenia wynikające z tzw. niskiej emisji, czyli spaliny emitowane w okresie zimowym z domowych palenisk. Systemowa wymiana pieców węglowych (tzw. "kopciuchów") jest trudna ze względu na brak informacji na temat źródeł niskoemisyjnego ciepła w budynkach. Zmiana jest możliwa tylko dzięki wdrożeniu systemu informatycznego, który będzie zbierał i udostępniał dane o budynkach.

W tym celu powstała Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków, która jest aplikacją do gromadzenia i udostępniania informacji na temat tego, w jaki sposób ogrzewamy nasze domy. Projekt ZONE przeprowadzany będzie etapami, a jego najważniejszym elementem jest właśnie budowa CEEB, ewidencji i aplikacji mobilnej z e-usługami dla tych obywateli, którzy będą chcieli zadbać o ekologię i bezpieczeństwo swoich domów, czy mieszkań i w wygodny sposób, poprzez aplikację, zamówić przeglądy kominiarskie i inwentaryzacje. Właściciele i firmy zarządzające będą mogli także szybko sprawdzić możliwości dofinansowania termomodernizacji swojej nieruchomości w systemie CEEB.

Po uchwaleniu ustawy termomodernizacyjnej przez Sejm 28 października podpisanie porozumienia było ostatnim elementem potrzebnym, aby prace nad bazą mogły ruszyć pełną parą. Pierwsze funkcjonalności w CEEB zostały uruchomione w lipcu 2021 roku. Cały projekt rozłożony jest na lata 2020-2023.

3.1 Cele powstania CEEB

Główne cele związane z powstaniem CEEB to:

- Poprawa jakości powietrza w Polsce.
- Udostępnienie organom administracji centralnej i samorządowej skutecznego narzędzia do realizacji polityki niskoemisyjnej.
- Gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie szczegółowych danych o budynkach w całej Polsce
- Poprawa stanu technicznego budynków w zakresie bezpieczeństwa poprzez uruchomienie e-usług dla obywateli takich jak zamówienie przeglądu kominiarskiego i inwentaryzacja budynku.

W dniu 4 listopada 2020 r. GUNB podpisał porozumienie z Centrum Projektów Polska Cyfrowa o dofinansowaniu projektu budowy Zintegrowanego Systemu Ograniczania Niskiej Emisji (ZONE). W urzędzie powstała Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB), narzędzie informatyczne służące do gromadzenia informacji na temat źródeł niskoemisyjnego ciepła we wszystkich budynkach w całym kraju. Porozumienie z CPPC zawarte zostało w ramach wspieranego z Funduszy Europejskich Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-

2020, osi priorytetowej "E-administracja i otwarty rząd", w grupie działań 2.1 "Wysoka dostępność i jakość usług publicznych".

3.2. Uruchomienie pierwszej e-Uслуги

Pierwsza e-usługa, czyli system IT do składania deklaracji jest już dostępna od 1 lipca 2021 r.

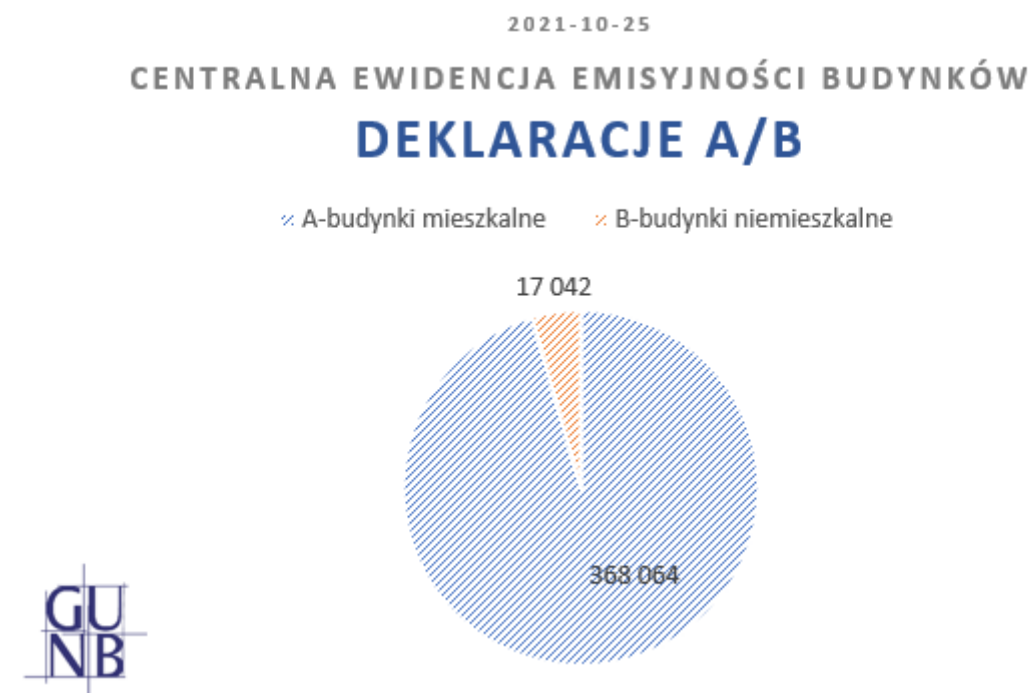
Deklaracja w wersji elektronicznej będzie składana w wewnętrznym systemie IT, z którego korzystać będą obywatele i urzędnicy.

Na wysłanie deklaracji obywatele mają 12 miesięcy w przypadku budynków (źródeł ciepła) już istniejących. W przypadku nowo powstałych obiektów (źródeł ciepła) będzie to termin 14 dni od uruchomienia nowego źródła ciepła lub spalania paliw.

Deklaracje można składać także w wersji papierowej. GUNB promuje jednak wysyłanie deklaracji online.

3.3. Status składanych deklaracji do CEEB²

Pierwsze dane już wpływają do systemu. Ilość deklaracji CEEB w dniu 25 października 2021 r. wyniosła **385 106**.

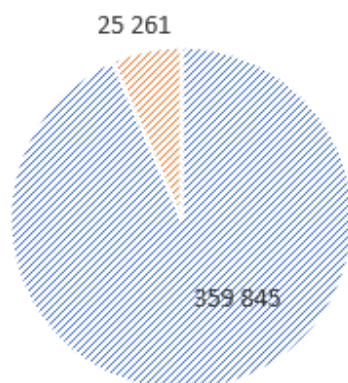

² Dane z CEEB stan na 25.10.2021 r.

2021-10-25

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW DEKLARACJE - CZAS URUCHOMIENIA ŹRÓDŁA CIEPŁA

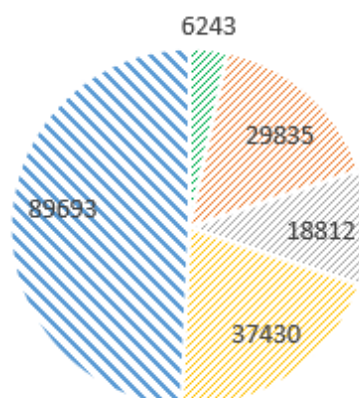
Przed 1 lipca 2021 r. Po 1 lipca 2021 r.

2021-10-25

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW DEKLARACJE - KLASA KOTŁA NA PALIWO STAŁE

Ekoprojekt Klasa 3 Klasa 4 Klasa 5 Poniżej klasy 3 lub brak informacji

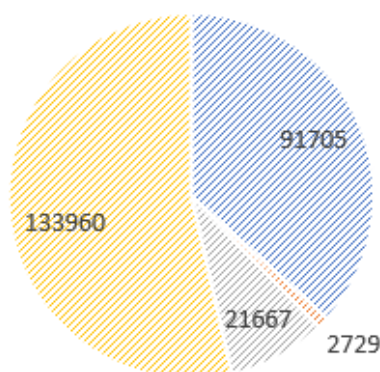

2021-10-25

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

DEKLARACJE - RODZAJ PALIWA DLA KOTŁÓW NA PALIWO STAŁE

◁ Drewno kawałkowe   ✗ Inny rodzaj biomasy   ✗ Pellet drzewny   ✗ Węgiel i paliwa węglowodoodne

2021-10-25

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

DEKLARACJE - RODZAJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I SPALANIA PALIW

Kocioł gazowy / bojler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy/ kominek gazowy	158 498
Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z ręcznym podawaniem paliwa / zasypowy	107 147
Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa / z podajnikiem	75 244
Kominek / koza / ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy)	68 902
Ogrzewanie elektryczne / bojler elektryczny	49 716
Kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomaganie ogrzewania	23 217
Pompa ciepła	18 105
Trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa	17 962
Piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy)	16 328
Miejska sieć ciepłownicza / ciepło systemowe / lokalna sieć ciepłownicza	15 123
Kocioł olejowy	6 983

Suma: 557 225

3.4. Zaangażowanie po stronie gmin i aktywistów.

Bardzo ważnym elementem projektu budowy CEEB jest udział innych organizacji, osób fizycznych i samorządów.

- Samodzielne dziania PR organów administracji samorządowej nagłaśniające wprowadzenie systemu do składania deklaracji do CEEB , np. samodzielnie zorganizowany briefing prasowy Piotra Kuczery, prezydenta Rybnika 28 czerwca 2021 r.
- Spotkania szkoleniowe organizowane oddolnie przez związki zrzeszające gminy i powiaty, np zaangażowanie śląskiego związku gmin i powiatów który zaprosił nas do

zaprezentowania aplikacji CEEB 27.07 podczas spotkania z przedstawicielami gmin które sami zorganizowali

- Aktywne promowanie projektu przez organizacje antysmogowe w social mediach i innych kanałach komunikacji, liczne publikacje i podpisanie naszych tweedów ze strony Krakowskiego Alarmu Smogowego, Polskiego Alarmu Smogowego, Smoga Wawerskiego, Mazowiecka Agencja Energetyczna samodzielnie produkuje i dystrybuuje materiały informacyjne
- Produkcja i dystrybucja materiałów informacyjnych w gminach

Każde wsparcie jest ważne i bardzo potrzebne w działaniach na rzecz poprawy stanu i jakości powietrza. Promocja programu ma zatem zasięg ogólnopolski.

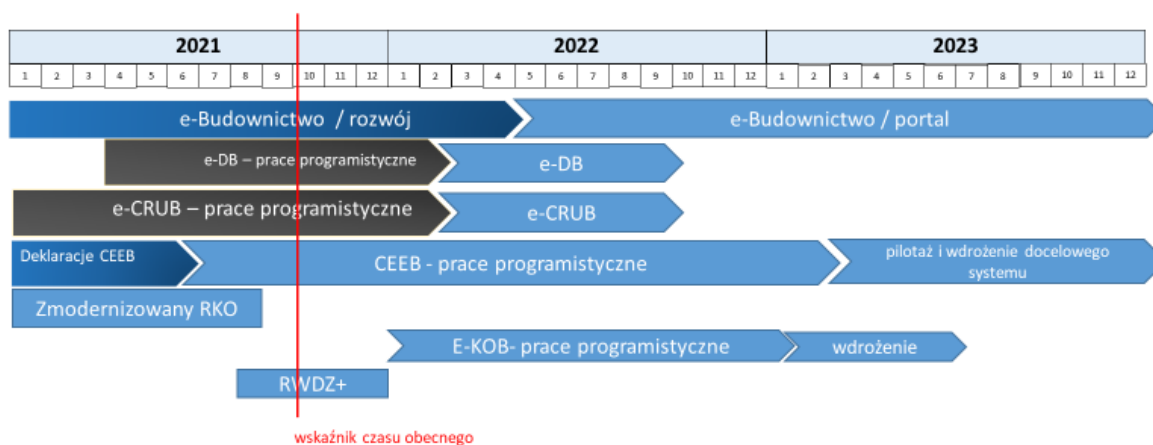
3.5. Docelowy system

Dzisiaj mamy system, w którym obywatele deklarują to, czym ogrzewają swoje domy. Docelowo te dane będą weryfikowane przez organy w ramach kontroli okresowych palenisk, kontroli przewodu kominowego, kontroli gospodarowania odpadami komunalnymi, kontroli emisji i in.

Gromadzenie danych nie jest celem samym w sobie, najistotniejsze jest ich udostępnianie. Dane gromadzone w CEEB mogą być udostępnione blisko 25 podmiotom wskazanym w ustawie, ale także każdemu zainteresowanemu właścicielowi lub zarządcy nieruchomości po uwierzytelnieniu.

Dzięki udostępnieniu danych z CEEB możliwa będzie efektywna realizacja zadań pomocowych w zakresie modernizacji budynków i wymiany starych pieców na nowe źródła ciepła przez samorządy.

Jednocześnie obywatele będą wciąż korzystać z tego systemu, korzystając z e-usług takich jak zamówienie przeglądu kominarskiego, czy inwentaryzacji budynku. Wynik realizacyjny trafi także do bazy danych i będzie podstawą do udzielenia decyzji dotyczącej udzielonej pomocy.

Rys. 3. „Mapa drogowa” projektów realizowanych w GUNB

Oto mapa drogowa najważniejszych projektów:

- Rozwój serwisu e-Budownictwo bez wskazanego zakończenia dla tego projektu. Potrzeby na pewno będą rosły, prawo też będzie się zmieniać, a wraz z nim e-Budownictwo
- Finiszowe prace programistyczne dla 2 ważnych projektów e-CRUB i e-DB, w przyszłym roku czeka jeszcze praca przy ich rozpowszechnieniu i wdrożeniu
- Zakończenie prac nad wdrożeniem Deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, ale projekt rozłożony jest jeszcze na 2 kolejne lata.
- Dalszy rozwój projektu e-KOB z uwagi na jego planowany, masowy zasięg wykorzystania przez wszystkich właścicieli i zarządców nieruchomości w Polsce

4. Podsumowanie

Na początku lipca tego roku weszły w życie przepisy Ustawy z dn. 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa zmieniającej Prawo budowlane i wprowadzającej II etap cyfryzacji. 5 lipca uruchomiliśmy w GUNB wszystkie cyfrowe procedury wymagające załącznika w postaci projektu budowlanego: projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego, m. in. wniosek o pozwolenie na budowę, zgłoszenie budowy i przebudowy domu jednorodzinnego, wniosek o pozwolenie na budowę tymczasowego obiektu budowlanego, czy też wniosek o wydanie odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu.

W tym samym czasie weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające zakres i formę projektu budowlanego. Udało się zakończyć proces legislacyjny w zakresie przepisów wykonawczych dotyczących cyfrowego projektu budowlanego i zgrać wszystko, co jest potrzebne w tym samym czasie, co jest dużym sukcesem całego zespołu w GUNB i w MRPiT.

Beneficjentami projektu w wersji elektronicznej są przede wszystkim architekci i inżynierowie. Cyfryzacja oznacza dla nich oszczędność czasu oraz kosztów. Wspominałam już, ile potrafią ważyć projekty. 3 egzemplarze 20 tomowego projektu liniowego dają w rezultacie 60 tomów. A to są konkretne pieniądze. Nawet 2200 zł licząc średnią cenę za druk. Oszczędność czasu jest też niebagatelna. Minimum 2 dni na kompletowanie, bindowanie i transport dokumentów.

Dlatego korzyści z cyfryzacji w budownictwie nie da się przecenić.

Podobnie zresztą sprawa wygląda w przypadku rejestru CEEB. Choć na obecnym etapie trudno jeszcze mówić o konkretach i ogólnych wnioskach, deklaracje spływają sukcesywnie i baza rozrasta się z każdym kolejnym dniem. Jednak już na tym etapie pomimo tego, iż dane są tylko częściowe, widać pewne tendencje w rodzajach źródła ciepła i spalania paliw, które znajdują się w polskich domach. Widać jak wygląda ich stan techniczny, a także jakie paliwa wykorzystywane są do ogrzewania.

Wszystko to jest możliwe dzięki informacjom zebranych w jednej usystematyzowanej bazie danych, którą jest CEEB. To bardzo ważna baza, która pełni istotną funkcję narzędzia wspierającego wymianę starych pieców.

Dzięki tym danym poznajemy realną skalę „kopciuchów” w danej gminie/województwie, ponieważ to obywatele w zgłoszeniach wskazują miejsca, gdzie znajdują się przestarzałe piece i gdzie należy dotrzeć z pomocą w postaci dofinansowania, aby wymienić przestarzałe „kopciuchy” tak, żeby poprawić jakość powietrza a tym samym jakość życia obywateli.

Dane te dadzą konkretną i rzetelną wiedzę, a gminy, dzięki nim będą znały realną skalę problemu. Będą mogły odpowiednio zaplanować i zaprogramować polityki związane z walką z niską emisją.

Tak więc w perspektywie, dosyć bliskiej, rejestr CEEB jako narzędzie będzie stanowił realne wsparcie dla działań mających na celu wyeliminowanie przestarzałych urządzeń grzewczych i przejście do pozyskiwania ciepła ze źródeł nisko- lub bezemisyjnych.